

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (T.Avasiloaie)

instanța de apel:Curtea de Apel Chișinău (L.Bulgac, S.Gîrbu, G.Dașchevici)

ÎNCHEIERE

13 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Mariana Pitic
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea admisibilității recursului declarat de Elcin Aliev,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Elcin Aliev
împotriva Tatianeii Viștac și Nadejdei Socolicova cu privire la rezilierea contractului
de împrumut, încasarea în mod solidar a împrumutului, dobânzii contractuale și a
cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care a
fost admis apelul declarat de Elcin Aliev și a fost casată parțial hotărârea din 22 iunie
2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul central, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere
parțială a acțiunii,

c o n s t a ț ă:

La data de 06 octombrie 2016 Elcin Aliev a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Tatianeii Viștac și Nadejdei Socolicova cu privire la rezilierea contractului
de împrumut, încasarea în mod solidar a împrumutului, dobânzii contractuale și a
cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a indicat că la 24 aprilie 2016 Elcin Aliev și Viștac
Tatiana au încheiat un contract de împrumut în temeiul căruia ultima a primit 5000 de
euro pe o perioadă de pînă la 31 decembrie 2016, cu o dobîndă contractuală de 10 %
lunar.

A menționat că pîrîta nu și-a onorat obligațiile contractuale pe care și le-a
asumat prin încheierea contractului de împrumut.

A invocat că restituirea sumelor ce rezidă din contractul de împrumut din 24
aprilie 2016 a fost garantată de fidejutorul Socolicova Nadejda, în baza contractului
de fidejusiune din 24 aprilie 2016, prin care fidejutorul și-a asumat obligația să
răspundă în fața împrumutătorului pentru executarea integrală a obligațiilor apărute în
temeiul contractului de împrumut din 24 aprilie 2016, încheiat între Elcin Aliev și
Tatiana Viștac (pct. 1.1 din contract).

A relatat că prin neexecutarea contractului de împrumut de către pîrîtă, este privat

de un venit pe care l-a planificat, iar deoarece neexecutarea contractului se datorează culpei pârteii și neachitarea dobânzii de către ultima, precum și nerecepționarea reclamației, l-a determinat să creadă că contractul nu va fi executat în viitor.

A solicitat reclamantul rezilierea contractului de împrumut încheiat la 24 aprilie 2016 între Aliev Elcin și Viștac Tatiana, încasarea în mod solidar din contul Tatianeii Viștac și Nadejdei Socolicova în beneficiul lui Elcin Aliev a împrumutului în sumă de 5000 euro, a dobânzii contractuale în mărime de 443 euro și a taxei de stat în mărime de 164 euro, iar în total suma de 5607 euro, încasată în lei conform ratelor de schimb a BNM la ziua executării hotărârii judecătorești.

Prin hotărârea din 22 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul central, acțiunea înaintată de Elcin Aliev a fost admisă parțial și s-a constatat ca fiind reziliat din data de 16 septembrie 2016 contractul de împrumut din 24 aprilie 2016, încheiat între Viștac Tatiana și Elcin Aliev. S-a încasat de la Viștac Tatiana în beneficiul lui Elcin Aliev în temeiul contractului de împrumut din 24.04.2016 suma împrumutului în mărime de 5000 Euro, echivalentul în valută națională conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei la momentul executării hotărârii. S-a respins pretenția lui Elcin Aliev împotriva Tatianeii Viștac cu privire la încasarea dobânzii contractuale pentru perioada 24.04.2016 – 16.09.2016 în sumă de 443 Euro. S-a respins pretențiile lui Elcin Aliev împotriva Nadejdei Socolicova cu privire la încasarea în temeiul contractului de fidejusiune din 24.04.2016 suma împrumutului în mărime de 5000 Euro și suma dobânzii contractuale pentru perioada 24.04.2016 – 16.09.2016 în sumă de 443 Euro. S-a încasat de la Viștac Tatiana în beneficiul lui Elcin Aliev suma de 3312 lei, compensarea cheltuielilor pentru taxa de stat proporțional părții admise din acțiune din taxa care urma a fi achitată de reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată. S-a încasat de la Elcin Aliev în beneficiul Tatianeii Viștac suma de 1000 de lei, compensarea cheltuielilor pentru asistența juridică acordată, ca fiind reală, necesară și rezonabilă în raport cu partea respinsă din acțiune. S-a încasat de la Elcin Aliev în beneficiul Nadejdei Socolicova suma de 7000 de lei, compensarea cheltuielilor pentru asistența juridică acordată, ca fiind reală, necesară și rezonabilă.

Prin decizia din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Elcin Aliev și a fost casată parțial hotărârea din 22 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul central, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii. S-a încasat din contul intimatei Viștac Tatiana în beneficiul apelantului Aliev Elcin dobânda contractuală ce reiese din contractul de împrumut încheiat la 24 aprilie 2016, pentru perioada 24.04.2016 - 16.09.2016, în mărime de 333,97 de euro, sau echivalentul în lei MD la cursul oficial al BNM, la data executării hotărârii.

În rest, hotărârea s-a menținut fără modificări.

S-a încasat din contul intimatei Viștac Tatiana în beneficiul apelantului Aliev Elcin cheltuielile judiciare cu titlu de taxa de stat achitată în instanța de apel, în mărime de 2594 de lei.

La adoptarea soluției instanța de apel a invocat că clauzele expuse la pct. 3.1 al contractului de fidejusiune, contrasemnat doar de intimata Socolicova Nadejda,

potrivit căruia contractul se consideră încheiat în momentul semnării acestuia de către Elcin Aliev și Viștac Tatiana, contravine dispozițiilor imperative ale Legii. Or, deoarece contractul de fidejusiune reprezintă un act juridic civil bilateral, ce urmează a fi întocmit în scris, ne semnarea acestuia de către una din părți denotă că contractul nu a fost încheiat și astfel, nu produce efecte juridice.

În același context, instanța de apel a apreciat că în speță nulitatea contractului de fidejusiune indicat supra este absolută, iar în temeiul art. 217 alin. (1) Cod civil, instanța este obligată să o invoce din oficiu, fapt expres prevăzut în textul Legii, dispoziție determinată de inadmisibilitatea acceptării unor acte juridice civile ce contravin prevederilor imperative ale Legii.

Instanța de apel a menționat și faptul că conform art. 139 alin. (2) CPC, la evaluarea documentelor și altor înscrisuri, instanța judecătorească trebuie să se încredințeze, în raport cu alte probe, că documentul ori un alt înscris este emis de autoritatea autorizată, că este semnat de persoana împuternicită, că documentul conține toate elementele prescriptibile unor astfel de documente.

Prin urmare, instanța de apel a constatat că prima instanță corect a stabilit că contractul de fidejusiune, vizat în speță, este lovit de nulitate absolută și nu produce efecte juridice pentru apelant și intimată.

Prin prisma acestei norme instanța de apel a indicat că potrivit pct. 1.2 al contractului de împrumut din 24 aprilie 2016, părțile au instituit o dobândă contractuală de 10% lunar, în contextul în care la data încheierii contractului de împrumut rata de bază stabilită de Banca Națională a Moldovei constituia 17% anual, sau 2,33% zilnic (17%/365 zile).

Prin urmare, reieșind din faptul că dobânda contractuală stabilită prin contractul de împrumut contravine normelor legale în partea ce excede valoarea susmenționat, la caz dobânda contractuală pentru perioada de 24 aprilie 2016 – 16 septembrie 2016 urmează a fi calculată și adjudecată din contul debitorului Viștac Tatiana, aceasta constituind suma de 333,97 euro, încasarea urmînd a fi realizată prin echivalentul în lei, conform cursului oficial al BNM la data executării hotărîrii.

Prin încheierea din 06 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a corectat eroarea de calcul admisă în decizia din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu înlocuirea sintagmei incorecte “2594 de lei” cu sintagma corectă “167,94 de lei”.

La 13 decembrie 2018, Elcin Aliev a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea parțială a deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărîri de admitere integrală a acțiunii inițiale.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel nu a constatat și elucidat toate circumstanțele necesare pentru examinarea obiectivă a cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept material și procedural și nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

La data de 12 noiembrie 2018, decizia instanței de apel a fost publicată pe pagina

web „Portalul instanțelor naționale de judecată”. Cauza dată poate fi găsită pe www.cac.justice.md, în rubrica hotărâri.

Astfel, recursul declarat la 13 decembrie 2018 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Elcin Aliev este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Elcin Aliev, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Elcin Aliev, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Elcin Aliev.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru